

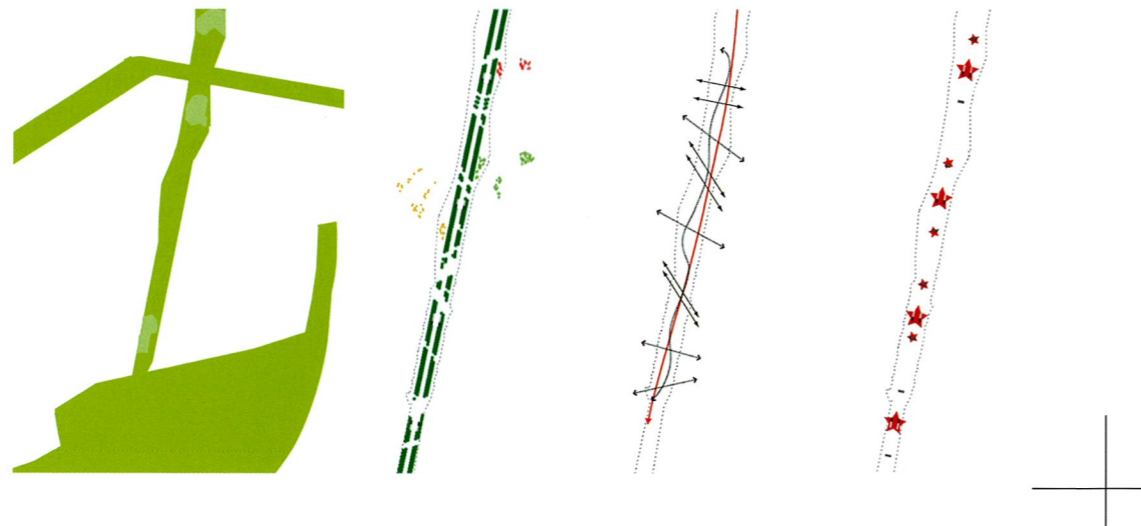
- bloemrijk gras
 - gazon
 - bloembollen
 - boom, eerste orde
 - boom, tweede orde
 - fietspad
 - paden
 - brug
 - sportplein
 - zitplek met sporttoestel
- Masterplan

Flitsend park op Hogesnelheidslijn

Jeroen Bosch
Bart Janssen
Noortje Bakker
veenenbos en bosch
landschapsarchitecten,
in opdracht van de
gemeente Rotterdam,
dS+V

De ruim opgezette nieuwbouwwijk Park Zestienhoven in de noordrand van Rotterdam telt straks zo'n 1700 woningen. De nieuwe hogesnelheidslijn schiet in een tunnelbak onder die wijk door. Bovenop de twee kilometer lange en zo'n vijftig meter brede strook is een park geprojecteerd, ontwerp van het nu volgende artikel.

Van links naar rechts:
bloemenweide en gazons
bomenrijen en strooigoed
doorgaande lijnen en
doorsteken
activiteiten verspreid
door park



HSL-ZUID

De hogesnelheidslijn snijdt als een mes door uiteenlopende gebieden en landschappen in het westen en zuiden van Nederland. Na op palen de A20 te hebben gekruist, schiet de trein een tunnel in, de wijk Zestienhoven onderdoor. Ruim twee kilometer noordelijker komt het gevaarte nabij de startbaan van Rotterdam Airport weer boven de grond, om vervolgens het Groene Hart in te schieten.

Het ontwerp van de spoorlijn wordt gekenmerkt door vele, veelal in beton uitgevoerde kunstwerken. De omwille van de nieuwe woonwijk aangebrachte ondertunneling vormt daarop geen uitzondering. In de aanpak van de ruimte op het HSL-tracé wordt de relatie met de grotere lijn onderkend en intact gelaten. De tunnel is voorzien van een serie vluchtgebouwen en rookluiken, die om veiligheidsredenen beschermd dienen te worden. In het parkontwerp hebben deze voor de hogesnelheidslijn kenmerkende elementen zichtbaar een plaats gekregen. Het ontwerp voor de langgerekte ruimte zet in op een landelijk karakter. Bloemrijke weides en lange bomenrijen versterken het groene karakter van de wijk. Door het park komt een fietsroute te lopen die de stad met het platteland verbindt. Op de tunnelbak geplaatste noodvoorzieningen vormen prima aanleidingen om verspreid door het park uiteenlopende sportaanleidingen en zitobjecten te realiseren.

VIER HOOFDTHEMA'S

Uiteenlopende boombeplantingen, verschillende inrichtingen van het groene maaiveld, het padenstelsel én het rond de HSL-voorzieningen georganiseerde programma geven inhoud aan de openbare ruimte.

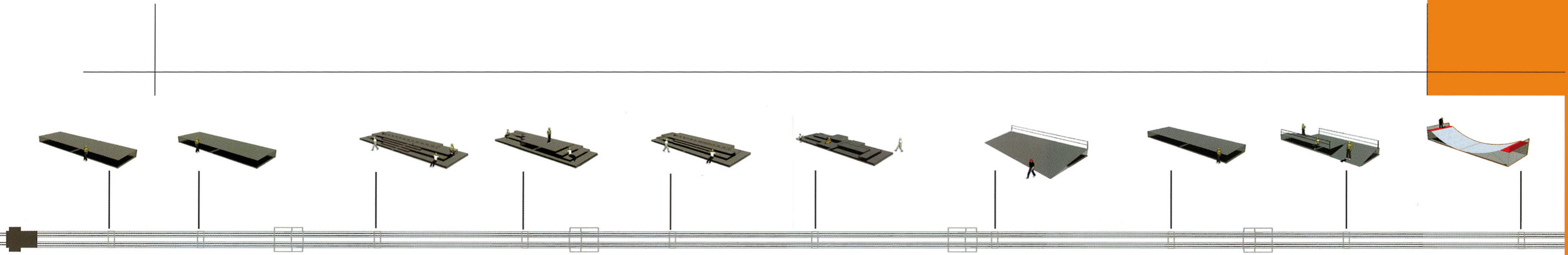
Het hele park wordt één grote bloemenweide. Het extensief te beheren kruidenmengsel vormt een verlengstuk van de landelijke omgeving buitenom de wijk. Op strategische plekken, bijvoorbeeld bij een langs het park te bouwen school, worden gazons uitgespaard die als trapveld kunnen dienen.

Vier rijen lindes versterken het langgerekte karakter van het park. De ruim achthonderd bomen zijn mede aangeplant ter compensatie van de bij de spooraanleg her en der gesneuvelde beplantingen. Op enkele plekken in de randen van het park verluchtigen groepen kersen en meelbessen het beeld. De boomsoorten lopen door tot in de aangrenzende buurten.

Over de volle lengte van het park loopt een fietsroute. Een serie doorsteken legt verbindingen tussen de woonbuurtjes ten oosten en westen van het park. Het grillige padenweb maakt rondwandelingen mogelijk. Samen met het fietspad vormen de

De situatie nu.





Integratie van de rookluiken.

paden tevens de toegang voor de nooddiensten naar de tunnelvoorzieningen.

De met de ondertunneling van de HSL samenhangende noodvoorzieningen, zoals rookluiken en vluchtgebouwen, worden aangegrepen om het park van een afwisselend programma te voorzien. Tussen de vluchtgebouwtjes komen sportpleintjes, op de rookluiken worden dozen geplaatst die uitnodigen tot verschillend gebruik.

OGEN OP HET PARK

Het langgerekte, autovrije park creëert een bijzondere woonomgeving. Niet alleen vanwege het uitzicht op het groen, maar ook omwille van het informele toezicht op de tunnelvoorzieningen worden de woningen op het park georiënteerd.

De sociale veiligheid op de door het park lopende fietsroute als ook de wandelpaden neemt hierdoor tevens toe. Een gedeelte van de woningen krijgt de voordeur aan de parkzijde. De met de achterzijde aan het park grenzende woningen krijgen balkons, loggia's of boven het maaiveld zwevende terrassen. Woonvertrekken met grote ramen aan de parkkant vergroten het toezicht.

HYBRIDE OBJECTEN

Om te voorkomen dat het park vol komt te staan met autowerende paaltjes en banden worden de te beschermen noodvoorzieningen ingepakt. Over de rookluiken wordt als het ware een demontabele platte doos geplaatst. Technische randvoorwaarden leiden tot een meer en minder getrapte opbouw

van de objecten. Hierdoor ontstaat een gevarieerde reeks dozen, elk met uiteenlopende gebruiksmogelijkheden. Zo komt langs een singel bijvoorbeeld een object te staan waarvandaan men van vergezichten over het water kan genieten. Op de trapvormige opbouw van de objecten kunnen joggers rek- en strekoefeningen doen. Op schuine en golvende delen van de dozen komen straks skaters aan hun trekken. De ventilatie van de rookluiken vindt plaats via de zijkanten van de objecten.

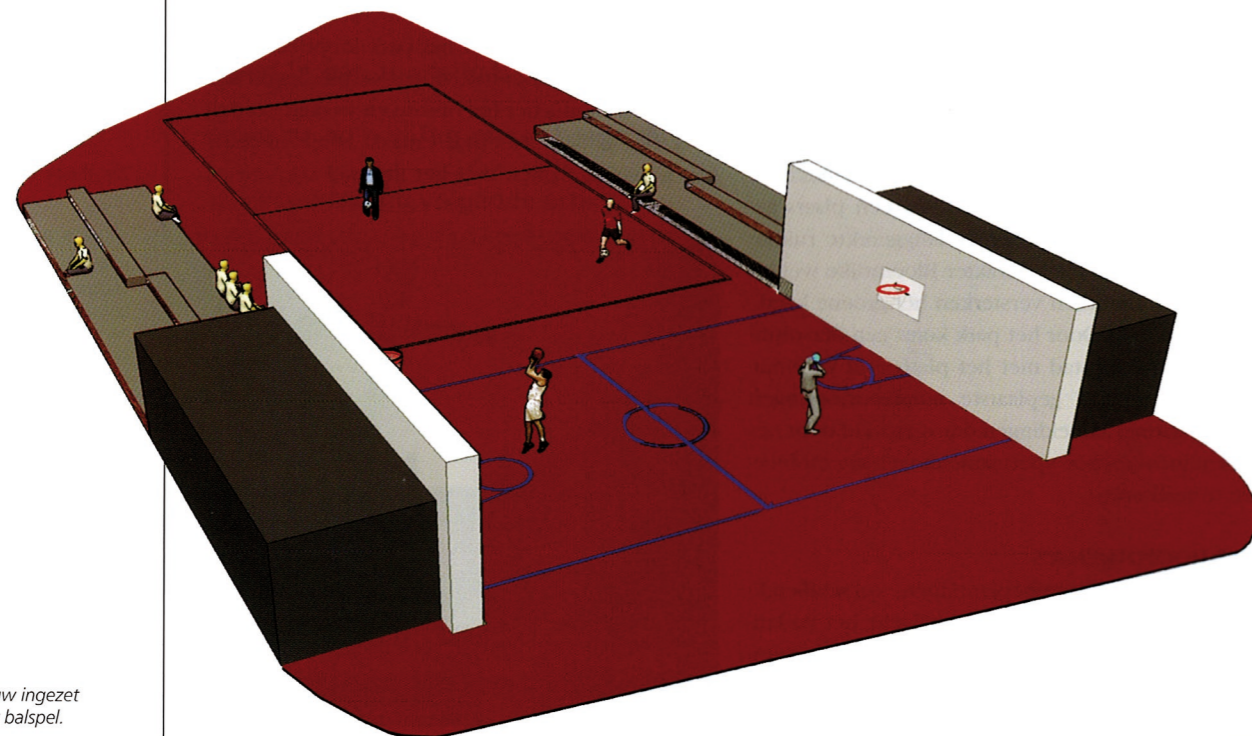
DONKERRODE SPORTPLEINTJES

De ruimtes tussen de vluchtgebouwtjes, met aan de binnenzijden hoge muren, worden als sportpleintjes ingericht. Tegen de muren kan prima gebald worden. Verschillende belijningen op de

vloeren en de muren nodigen hiertoe uit. Omwille van de toegankelijkheid voor de nooddiensten blijven de pleintjes vrij van objecten. Aan de muren worden baskets, klimgrepen en dergelijke bevestigd. De lage luchtroosters aan de koppen van de gebouwtjes worden, net als de rookluiken, omhuld met lage dozen die aan de bovenzijde gesloten zijn en aan de zijkanten ventileren. Door hun ligging naast de sportpleintjes gaan ook deze dozen als zitgelegenheid dienst doen. In geval van calamiteiten dienen de pleintjes als parkeerterrein voor nooddiensten en als verzamelplek voor treinreizigers.

Zowel het brede fietspad als de sportpleintjes worden in donkerrood asfalt uitgevoerd. De kleur verwijst naar de hogesnelheidstrein die onder het park door richting Frankrijk flitst.

FyraFido, rde, vne, HSL, Hfäirtrein.



Vluchtgebouw ingezet als plek voor balspel.

Doorsnede park op tunnelbak.

